

Igor Matovič, predseda vlády SR
Veronika Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja
a informatizácie SR
Eduard Heger, minister financií SR
Ján Budaj, minister životného prostredia SR
CC: Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku

ŽIADOSŤ O KVALITNEJŠIU PRÍPRAVU PLÁNU OBNOVY A ODOLNOSTI

Vážený pán predseda vlády SR, vážená pani podpredsedníčka vlády SR, vážený pán minister financií a vážený pán minister životného prostredia,

Plán obnovy a odolnosti s finančnou alokáciou okolo 6 miliárd eur na najbližších niekoľko rokov predstavuje jeden z najdôležitejších zdrojov verejných financií pre zabezpečenie obnovy a odolnosti Slovenska pred budúcimi krízami. Naša spoločnosť už v súčasnosti pociťuje následky zdravotníckej, ekonomickej ako aj klimatickej krízy, ktoré sa budú bez rýzných reformných riešení len zhoršovať. Zároveň tieto finančné zdroje predstavujú jedinečnú príležitosť naštartovať reformy, ktoré budú naozaj udržateľné pre ľudí aj životné prostredie.

Príprava Plánu obnovy je preto ostro sledovaná časťou verejnosti a je dôležité nielen to, čo bude tvoriť jeho obsah, ale aj akým spôsobom bol tvorený, resp. aký bol proces jeho prípravy.

My, predstavitelia a predstavičky občianskych organizácií a iniciatív, vrátane expertov a expertiek, ktorí boli zapojení do prípravy prvého návrhu dokumentu Moderné a úspešné Slovensko Vás preto žiadame o:

1. **Zabezpečenie kvalitného, transparentného a demokraticky inkluzívneho zapájania verejnosti:**
 - a. **v súlade s ustanoveniami medzinárodného práva¹ - záväzným [Aarhuským dohovorom](#)², [Európskym kódexom správania pre partnerstvo](#) a [Iniciatívou pre otvorené vládnutie](#);**
 - b. jasné rozdelenie garantov/tiek participácie, autorov/iek textov a pripomienkujúcich v procese tvorby strategických dokumentov;
 - c. verejné vyhodnotenie splnenia cieľov EÚ pre Plán obnovy a odolnosti (spomínaných v bode 2);
 - d. jasný časový rámec celého procesu aj kľúčových fáz z hľadiska účasti verejnosti, osobitne zabezpečenie dostatočného času na pripomienkovanie materiálov, napríklad 14 dní, a to vo fáze, kedy je možné relevantné pripomienky zapracovať;
 - e. transparentný a zrozumiteľný proces zapracovania resp. vysporiadania sa s pripomienkami;
 - f. zverejnenie postupu syntézy výsledkov konzultácií ako aj mená osôb zodpovedných za tieto procesy.

2. **Jasné vyčlenenie minimálne 37 % zdrojov na ochranu klímy, minimálne 20 % na digitálne investície a reformy, pričom 100 % finančných prostriedkov musí byť vynaložených v súlade so zásadou „nepoškodiť“ životné prostredie a klímu (tzv. „Do**

¹ Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, tzv. Aarhuský dohovor, čl.7, https://www.minzp.sk/files/dokumenty/medzinarodne-dohovy/aarhusky-dohovor/aarhusky-dohovor_sk.pdf

² podrobnešie k aplikácii, viď https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/Publications/Aarhus_Implementation_Guide_interactive_eng.pdf

*no harm principle*³), teda v súlade s [požiadavkami z Európskej úrovne](#). Z dokumentu má byť zrejmé, ako sú tieto požiadavky reflektované a ako bude zabezpečená ich implementácia, vrátane zrozumiteľných indikátorov a míľnikov.

3. **Vytvorenie Rady vlády pre Plán obnovy a odolnosti.** Taká závažná téma, ako je Plán obnovy a odolnosti, si vyžaduje nadrezortnú koordináciu a podporu predsedu vlády, aby jednotlivé ministerstvá a koaličné strany našli spoločné riešenia.
4. **Budovanie kapacít pre čerpanie prostriedkov z Mechanizmu obnovy a odolnosti.** Slovensko má dlhodobo problémy transparentne a zmysluplne využiť fondy EÚ. Financie z Plánu obnovy a odolnosti predstavujú dodatočný balík, na ktorý budú potrebné dodatočné plánovacie, manažérske a administratívne kapacity na národnej a regionálnej úrovni.
5. Zabezpečenie, aby **Plán obnovy a odolnosti explicitne uviedol, že opatrenia sú adresované aj mimovládny neziskovým organizáciám a občianskej spoločnosti** (vykonávajú svoje činnosti naprieč celým spektrom navrhovaných priorít), ktorí budú ich prijímateľmi rovnako ako napr. občania alebo biznis sektor. Rovnako, aby **Plán obnovy a odolnosti definoval, že občianska spoločnosť a mimovládne neziskové organizácie sú partnerom verejných inštitúcií pri implementácii opatrení v rámci definovaných priorít.**

V týchto oblastiach Vám ako predstavitelia a predstaviiteľky občianskych organizácií ponúkame expertnú spoluprácu.

Vopred ďakujeme za Vašu reakciu a najmä za zohľadnenie našich požiadaviek. Sme presvedčení, že jedine postup, ktorý v súlade s právom zahŕňa účasť verejnosti, zabezpečí legitimitu a zvýši kvalitu Plánu obnovy a odolnosti.

S úctou,

Michal Kišša, Ivana Kohutková, Tomáš Kriššák, Róbert Pakan, Sandra Polovková, Martina Strmeňová, Lenka Polomská Rišková; Platforma Hlas občianskych organizácií, ktorá združuje 51 mimovládnych neziskových organizácií

Oto Hudec; Nestrácajme čas!

Ján Karaba; Slovenská asociácia fotovoltiky a OZE

Pavol Kukura; Slovenská rada pre zelené budovy

Katarína Nikodemová; Budovy pre budúcnosť

Lucia Szabová; Znepokojené Matky

Eubica Šimkovicová; Inštitút pre pasívne domy, Manifest2020

Andrej Šteiner; Karpatský rozvojový inštitút

Miloš Veverka; CEPTA - Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy

³ [Statement of the EU Technical Expert Group on Sustainable Finance \(TEG\): 5 high-level principles for recovery & resilience](#)